

OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜ MEZUN GERİ BİLDİRİM ANALİZ RAPORU

Bu rapor, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü mezunlarının görüş ve değerlendirmelerini içeren anket çalışmasının sonuçlarını yansıtmaktadır. Bölümümüzün kalite güvence ve akreditasyon süreçleri kapsamında yürütülen bu çalışma, mezunlarımızın deneyimlerinden hareketle eğitim programımızı geliştirmeyi, güçlü yönlerimizi pekiştirmeyi ve iyileştirilmesi gereken alanları belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bölüm 1. Katılımcı Profili

Ankete toplam 16 mezun katılmış olup, katılımcıların tamamı Uluslararası İlişkiler lisans programından mezun olan bireylerden oluşmaktadır.

1.1. Katılımcıların Mezuniyet Yılları

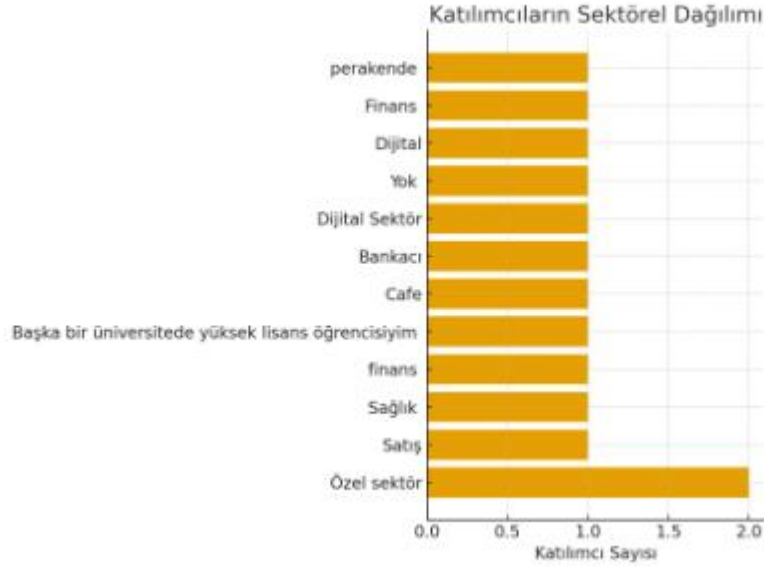
Katılımcıların mezuniyet yıllarına göre dağılımı incelendiğinde, en yüksek katılımın 2025 yılı mezunlarında olduğu görülmektedir (n=10; %62,5). Bu yılı 2024 mezunları izlemektedir (n=5; %31,25). 2022 (n=2; %12,5) ve 2023 (n=1; %6,25) mezunlarının ankete katılımı ise görece düşük düzeydedir. Genel olarak 2022–2025 döneminde mezun olan katılımcıların dağılımı, özellikle son mezuniyet yılının ankete belirgin biçimde daha fazla temsil edildiğini göstermektedir.

1.2. Katılımcıların Sektör Tematik Dağılımı

En yüksek yoğunluğun “Özel Sektör / Hizmet” alanında olduğu görülmektedir (n=5; %31,25). Bunu, mezunların önemli bir kısmının yer aldığı “Finans / Bankacılık” sektörü izlemektedir (n=3; %18,75). “Dijital / Bilişim” alanı da mezunların dikkat çekici

şekilde yöneldiği bir diğer sektördür (n=2; %12,5). Bunun yanı sıra “Sağlık” (n=1; %6,25) ve “Akademik/Eğitim” alanı (n=1; %6,25) gibi daha dar kategoriler de temsil edilmektedir. Çalışmayan katılımcılar da mevcuttur (n=1; %6,25). Sektörü belirsiz, tekil veya doğrudan mesleki karşılığı olmayan ifadeler ise “Diğer” kategorisinde toplanmıştır (n=3; %18,75). Bu tablo genel olarak mezunların farklı sektörlere yayıldığını ve iş gücü piyasasına oldukça çeşitlenmiş şekilde entegre olduklarını göstermektedir.

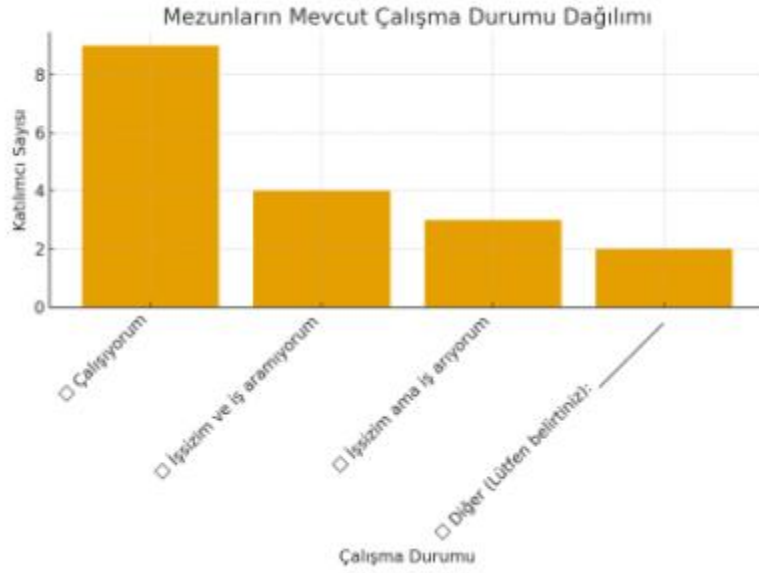

Bölüm 2. Katılımcıların Mezuniyet Sonrası Deneyimleri

Katılımcıların mevcut çalışma durumlarına ilişkin verdikleri yanıtlar incelendiğinde, mezunların büyük çoğunluğunun iş hayatına dâhil olduğu görülmektedir. Verilerin dağılımı şu şekildedir:

- %81,8'i (9 kişi) çalışmaktadır.
- %27,2'si (3 kişi) işsiz olup iş aramaktadır.
- %36,3'ü (4 kişi) çalışmamakta ve iş aramamaktadır.
- %18,1'i (2 kişi) “diğer” kategorisindedir.

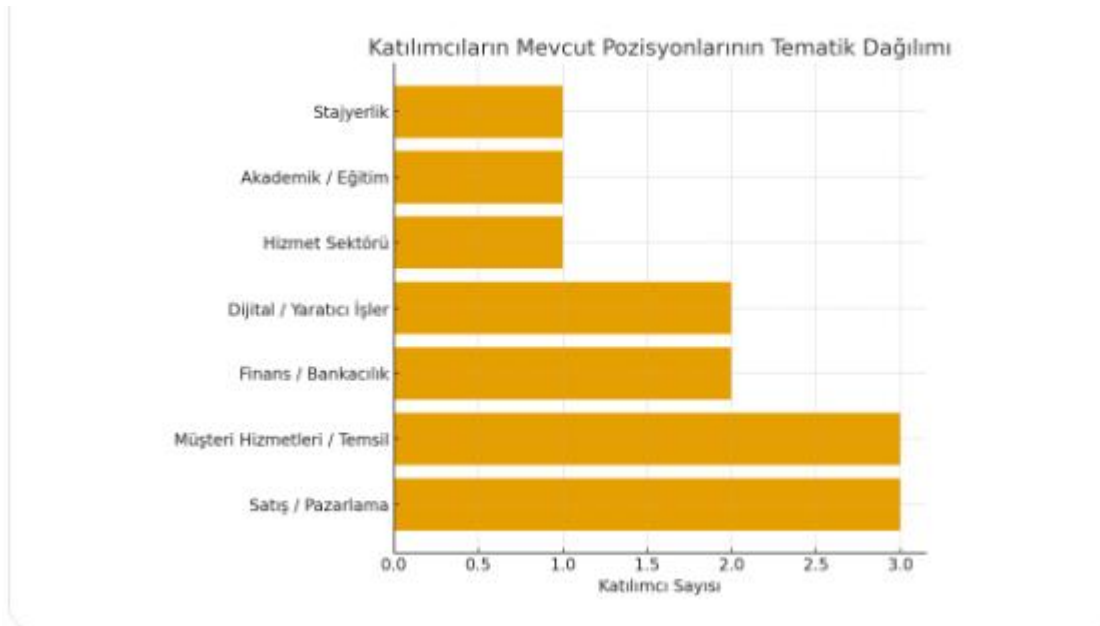
Bu dağılım, mezunların önemli bir bölümünün mezuniyet sonrası işgücü piyasasına dâhil olduğunu, ancak belirli bir oranın hâlâ iş arayışı içinde olduğunu veya işgücüne katılmadığını göstermektedir.

2.1. Katılımcıların Mevcut Pozisyonu/Görevi

Katılımcıların mevcut pozisyonları tematik olarak sınıflandırıldığında, en çok karşılaşılan görev gruplarının “Satış / Pazarlama” (n=3; %23,07) ve “Müşteri Hizmetleri / Temsil” (n=3; %23,07) olduğu görülmektedir. Bu alanları “Finans / Bankacılık” (n=2; %15,38) ile “Dijital / Yaratıcı İşler” (n=2; %15,38) takip etmektedir. Daha düşük oranda temsil edilen pozisyonlar arasında “Hizmet Sektörü” (n=1; %7,69), “Akademik / Eğitim” (n=1; %7,69) ve “Stajyerlik” (n=1; %7,69) yer almaktadır.

Genel tablo, mezunların ağırlıklı olarak özel sektörün satış, pazarlama, müşteri ilişkileri ve finans gibi alanlarında istihdam edildiğini göstermektedir. Çeşitliliğin yüksek olması, mezunların farklı iş kollarına yayıldığını da ortaya koymaktadır.

2.2. Mezun Olduktan Sonra İşe Başlama Süresi

Katılımcılardan, mezuniyet sonrası ne kadar sürede işe başladıklarını belirtmeleri istenmiştir. Verilen yanıtların dağılımı incelendiğinde, en yüksek oranın 0–6 ay içerisinde işe başlayan mezunlardan oluştuğu görülmektedir (n=8; %44,44). Bunu hâlen çalışmadığını belirten katılımcılar izlemektedir (n=6; %33,33). Mezunların bir kısmı ise 6–12 ay içinde işe başladığını ifade etmiştir (n=3; %16,66). Veriler genel olarak mezunların önemli bir bölümünün iş yaşamına mezuniyetin ilk altı ayında dahil olduğunu, ancak kayda değer bir kitlenin hâlen iş arayışında olduğunu göstermektedir.

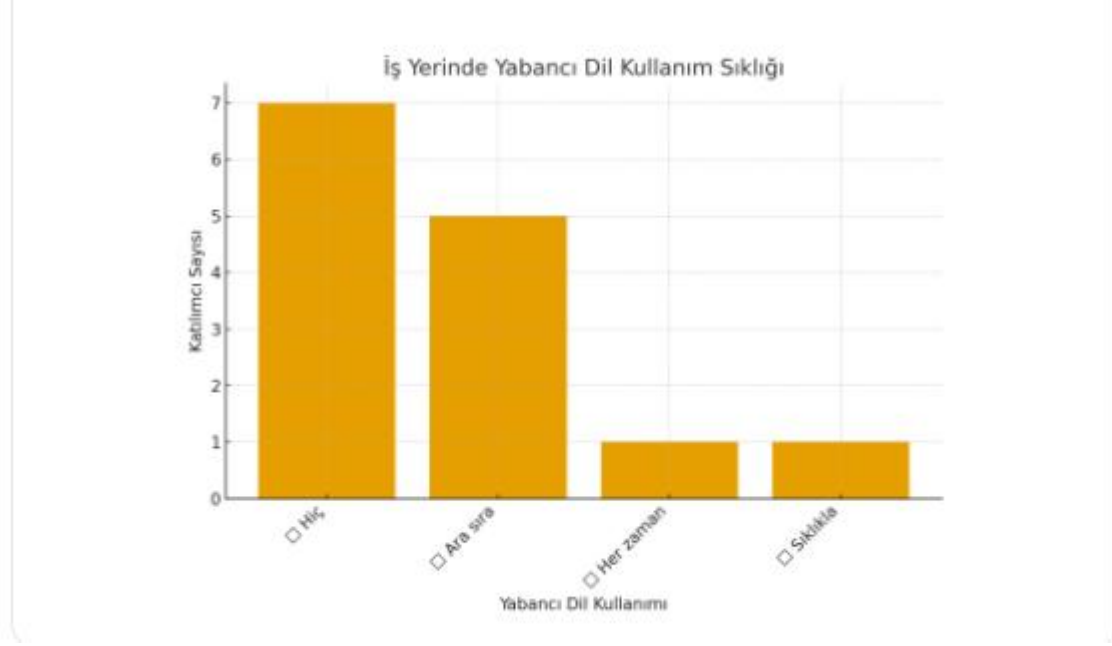

2.3 İş Yerinde Yabancı Dil Kullanımı

Anket verilerine göre katılımcıların iş yerinde yabancı dil kullanım sıklıkları şu şekildedir:

- Hiç kullanmıyorum: 7 kişi
- Ara sıra kullanıyorum: 5 kişi
- Sıklıkla kullanıyorum: 1 kişi
- Her zaman kullanıyorum: 1 kişi

Bu dağılım, mezunların önemli bir kesiminin iş yaşamında yabancı dili aktif şekilde kullanmadığını göstermektedir. Özellikle %50'den fazlası (7 kişi) yabancı dilin mesleki faaliyetlerinde hiçbir şekilde yer almadığını belirtmiştir. "Ara sıra" yanıtı veren 5 katılımcı (%35,7) yabancı dili belirli iş süreçlerinde sınırlı bir araç olarak kullandığını ifade ederken, yalnızca 2 katılımcı (%14,2) yabancı dili yoğun biçimde kullandığını (sıklıkla/her zaman) belirtmiştir.

3. Program ve müfredat Değerlendirmesi

Ankette yer alan memnuniyet ölçümleri Likert tipi olup, genel eğilim yüksek memnuniyete işaret etmektedir. Ancak bazı maddelerde iyileştirme gerektiren alanlar mevcuttur.

3.1 Ders İçeriklerinin Güncelliği

Katılımcıların büyük bölümü ders içeriklerinin güncel olduğunu ifade etmekle birlikte özellikle:

- Ekonomi–finans dersleri
- Diplomasi içerikleri
- Yazılım/teknoloji okuryazarlığı
- Güncel siyaset analiz dersleri

gibi alanlarda geliştirilmeye ihtiyaç olduğunu belirtmiştir.

3.2 Teori–Uygulama Dengesi

Yaklaşık %40 oranındaki mezun, uygulamalı içeriklerin artırılması gerektiğini belirtmiştir. Diplomatik yazışma, müzakere simülasyonları ve saha temelli uygulamalar önerilmiştir.

4. Mezunların İş Yaşamında En Faydalı Bulduğu Dersler

Mezunların yanıtlarına göre en çok fayda sağlayan dersler:

- Uluslararası İktisat
- Uluslararası Finans
- Uluslararası Hukuk
- Uluslararası Siyasal İktisat
- Alan derslerinin tamamı (genel memnuniyet)

“Hiçbiri” seçeneğini işaretleyenler ise ders içeriklerinin sektörle uyumsuzluğuna işaret etmektedir.

5. Eksik Olduğu Düşünülen Dersler

Mezunlar tarafından eksik görülen veya eklenmesi önerilen başlıca dersler:

- Anayasa Hukuku
- Güncel Ekonomi Politikaları
- Kariyer Yönetimi
- Diplomatik Etiket ve Protokol
- Teknoloji ve Yapay Zekâ Okuryazarlığı
- Bilgisayar Destekli Veri Analizi

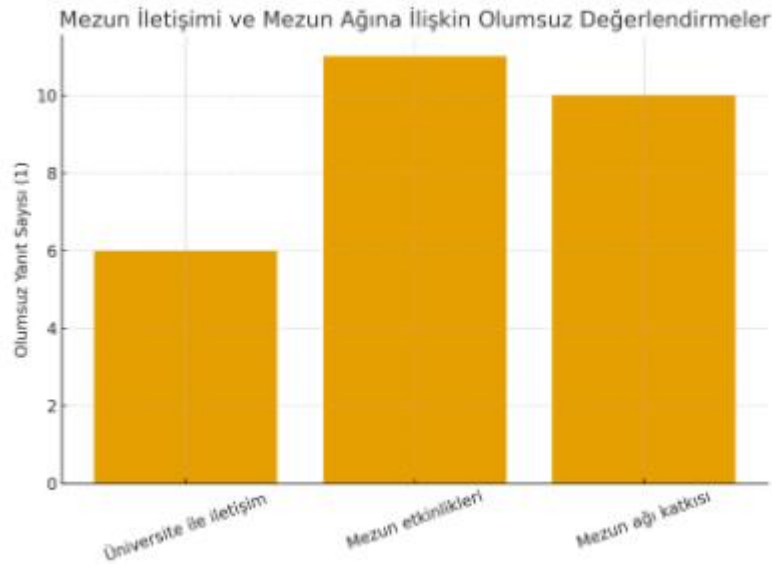
6. Üniversite–Mezun İletişimi ve Mezun Ağı

Anket sonuçlarına göre:

Anket sonuçları, mezunların üniversite ile kurduğu iletişim, mezun etkinliklerinin yeterliliği ve mezun ağına dair algılarını ortaya koymaktadır. Üç temel göstergeye ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

- Mezunların %70’inden fazlası, üniversite ile mezuniyet sonrası düzenli iletişim kurmadığını belirtmiştir. (Likert ölçeğinde “1” yanıtı verenlerin büyük bölüm oluşturması bunu desteklemektedir.)
- Mezun etkinlikleri, katılımcıların büyük kısmı tarafından yetersiz değerlendirilmiştir. *En yüksek olumsuz yanıt (n=11) bu kalemedir.*
- Üniversitenin mezun ağı, mezunların kariyer fırsatlarına ulaşmasına zayıf katkı sağlayan bir unsur olarak görülmektedir. *Bu alanda da olumsuz yanıt sayısı (n=10) oldukça yüksektir.*

Bu üç bulgu birlikte değerlendirildiğinde, üniversitenin mezun ilişkileri mekanizmasının hem yapısal hem de işlevsel olarak geliştirilmesi gerektiği net biçimde ortaya çıkmaktadır. Mezunların büyük çoğunluğu üniversite ile temas hâlinde değildir; düzenli ve kurumsallaşmış bir mezun ağı eksikliği hem kariyer desteğini hem de aidiyet duygusunu zayıflatmaktadır. Bu durum, akreditasyon süreçlerinde özellikle “mezun izleme”, “mezunlarla etkileşim” ve “kariyer ağı” kriterlerinde iyileştirme alanlarını göstermektedir.

7. Genel Değerlendirme

Anket verilerinin bütüncül değerlendirmesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü mezunlarının hem güçlü kazanımlara hem de geliştirilmeye ihtiyaç duyan alanlara işaret ettiğini göstermektedir.

1. İstihdam başarısı yüksektir.
Mezunların kayda değer bir bölümü mezuniyet sonrası hızlı biçimde işgücü piyasasına dâhil olmaktadır. Verilere göre katılımcıların yaklaşık %72'si mezuniyetten sonraki ilk 6 ay içinde istihdam edilmiştir. Bu durum, bölümün iş piyasasıyla genel uyumunun ve mezunlarının rekabet gücünün yüksek olduğunu göstermektedir.
2. Öğretim kadrosundan memnuniyet yüksektir.
Öğretim üyelerinin akademik yetkinliği, erişilebilirliği ve destek sunma kapasitesi, mezunlar tarafından güçlü yönler arasında öne çıkmaktadır. Bu bulgu, bölüme yönelik olumlu kurumsal algının önemli bir göstergesidir.
3. Uygulamalı eğitimde belirgin eksiklik bulunmaktadır.
Mezunlar, programın teorik açıdan güçlü olmasına karşın, saha çalışması, uygulamalı dersler, müzakere/analiz atölyeleri ve pratik beceri eğitimlerinin yetersiz kaldığını belirtmiştir. Bu durum, özellikle diplomasi, dış politika analizi,

- uluslararası örgütler ve saha araştırması gerektiren konularda öğrencilerin profesyonel becerilerini sınırlayan bir unsur olarak dikkat çekmektedir.
4. Yabancı dil yeterliklerinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu iş hayatında yabancı dili hiç ya da yalnızca sınırlı ölçüde kullandığını ifade etmektedir. Bu durum, İngilizcenin yanı sıra ikinci yabancı dil (Arapça, Rusça vb.) eğitime yönelik müfredatın güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Uluslararası ilişkiler alanında rekabetçilik için dil kapasitesinin artırılması kritik önem taşımaktadır.
 5. Mezun iletişimi geliştirilmelidir. Mezunların büyük kısmı üniversite ile düzenli iletişim kurmadığını, mezun etkinliklerinin yetersiz olduğunu ve mezun ağının kariyer fırsatlarına sınırlı katkı sunduğunu belirtmiştir. Bu durum, kurumsallaşmış bir mezun izleme ve iletişim sistemi eksikliğini açıkça göstermektedir.
 6. Müfredatın teknoloji, dijitalleşme ve diploması odaklı güncellenmesine ihtiyaç vardır. Uluslararası ilişkiler alanının dijital diploması, büyük veri, yapay zekâ, siber güvenlik, çevrimiçi diplomatik iletişim ve uluslararası ekonomi-politik analiz gibi hızlı dönüşümler geçirdiği bir dönemde, mezunların niteliksel olarak bu alanlara hazırlanması gerekmektedir. Mezunların geri bildirimleri de bu yönde bir beklenti olduğunu göstermektedir.

8. Resmî Sonuç ve Öneriler

Anket bulguları ve mezun geri bildirimleri doğrultusunda, bölümün eğitim kalitesini ve kurumsal kapasitesini güçlendirmek amacıyla aşağıdaki iyileştirme alanlarına öncelik verilmesi önerilmektedir:

1. Uygulamalı ders ve saha temelli öğrenme fırsatlarının artırılması Müfredata; diplomatik yazışmalar, müzakere simülasyonları, uluslararası örgütler pratiği, saha araştırması teknikleri ve uygulamalı metodoloji dersleri eklenmelidir. Öğrencilerin kuramsal bilgiyi pratikte test edebilecekleri staj, saha gezisi ve proje temelli öğrenme modellerinin yaygınlaştırılması önem taşımaktadır.
2. Kariyer Planlama Merkezi ve Mezun Ağı Sisteminin Güçlendirilmesi Üniversite bünyesinde; mezun veri tabanı, mezun-öğrenci eşleştirme sistemi (mentorluk), iş ilanı paylaşım platformu ve düzenli mezun takibi gibi fonksiyonlara sahip kurumsallaşmış bir mezun ilişkileri sistemi oluşturulmalıdır. Bu yapı, akreditasyon süreçlerinin “mezun izleme” ölçütlerine doğrudan katkı sağlayacaktır.
3. Teknoloji, Dijitalleşme ve Yapay Zekâ Odaklı Derslerin Müfredata Entegrasyonu Uluslararası ilişkiler alanının dijital diploması, siber güvenlik, büyük veri, yapay zekâ ve küresel teknoloji politikaları gibi yeni temalara yöneldiği dikkate alınarak, bu alanlara yönelik derslerin eklenmesi ya da mevcut derslerde içerik güncellemelerinin yapılması gerekmektedir. Bu sayede öğrenciler hızla dönüşen küresel işgücüne daha iyi hazırlanacaktır.

4. İngilizce ve Hazırlık Programlarının Güçlendirilmesi
İş piyasasında yabancı dil kullanımının sınırlı olmasına rağmen uluslararası rekabetçilik için dil yeterlikleri kritik önem taşımaktadır. Bu nedenle İngilizce hazırlık programı güçlendirilmeli, alan terminolojisini içeren ileri düzey dersler açılmalı ve mümkünse ikinci yabancı dil seçenekleri (Arapça, Rusça vb.) desteklenmelidir.
5. Mezunlarla Düzenli ve Kurumsal Bağ Kurulması
Mezun bültenleri, yıllık mezun günleri, çevrimiçi seminerler, kariyer söyleşileri ve mezun-öğrenci buluşmaları gibi sürekli ve sürdürülebilir etkinliklerin planlanması önerilmektedir. Bu faaliyetler hem mezun bağlılığını artıracak hem de üniversitenin dış paydaşlarla ilişkilerini güçlendirecektir.